

Läraryrskommittén

Kvalitetssystem för läraryrskommittén och läraryrskommittén vid Karlstads universitet

Beslut:	LUN 2025-04-01	Dnr: LUN2025/73	Ersätter:	Dnr: LUN2021/82
Giltighet fr.o.m:	2025-04-01	t.o.m:	tillsvidare	Handläggare: Bengt Persson

Innehåll

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. Allmänna grundläggande principer	3
2. Organisation	4
2.1 Ansvars- och rollfördelning	4
2.1.1 Dekan och vice ordförande i LUN	4
2.1.2 Lärarutbildningsnämnden (LUN)	4
2.1.3 Lärarutbildningens kansli.....	5
2.1.4 Programledare och programråd	5
2.1.5 Forskningscentrum	6
2.2 Kvalitetsstyrning: Planering, uppdrag och information	6
3. Personal och rekrytering (ESG 1.5).....	6
3.1 Kompetenskrav och rekrytering till uppdrag.....	6
3.1.1 Dekan och vice ordförande.....	6
3.1.2 Ledamöter i lärarutbildningsnämnd och dess beredande organ	7
3.1.3 Programledare och programråd	7
3.2 Kompetensutveckling.....	8
4. Kvalitetsarbete och kvalitetsutveckling.....	8
4.1 Kvalitetsarbete i lärarutbildningarna.....	8
4.1.1 Utformning och inrättande av utbildningar (ESG 1.2)	8
4.1.2 Utbud och dimensionering.....	10
4.1.3 Antagning och tillgodoräknande (ESG 1.4).....	10
4.1.4 Läranderesurser och studentstöd (ESG 1.6).....	11
4.1.5 Kontinuerlig uppföljning (ESG 1.9)	11
4.1.8 Informationshantering (ESG 1.7).....	13
4.1.9 Information till allmänheten (ESG 1.8)	13
4.2 Lärarutbildningens stödfunktioner.....	13
4.2.1 Kontinuerlig uppföljning	13
4.2.2 Återkommande granskning	13
4.3 Kvalitetsarbete inom forskning.....	14
4.3.1 Kontinuerlig uppföljning	14
4.3.2 Återkommande granskning	14

Inledning

Läroarutbildningsnämnden (LUN) är kvalitetsansvarig för läroarutbildningsprogrammen vid Karlstads universitet. Kvalitetssystemet för LUN kompletterar och specificerar [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#), som bygger på de standarder och riktlinjer som antagits av det Europeiska området för högre utbildning (ESG). Läroarutbildningen är ett delat ansvar för LUN och fakulteterna, varför frågor gällande personal och kurser faller under fakulteternas kvalitetssystem¹. Läroarutbildningen berörs även av [Ordning för kvalitetsarbete vid Centrala stödfunktioner, Karlstads universitet](#).

Kvalitetsarbetet inriktar sig på att säkra och utveckla kvalitet i utbildning och forskning samt att främja en kvalitetskultur som inkluderar delaktighet och engagemang. Med ett systematiskt kvalitetsarbete drivs utveckling mot universitets och LUN:s mål och visioner. I [Utbildnings- och forskningsstrategi för läroarutbildningen och läroarutbildningsnämnden vid Karlstads universitet 2024-2026](#) uttrycks LUN:s vision som:

Karlstads universitet formar och omformar läroarutbildning i ständigt växel-spel med forskning och skolans praktik. Ledande forskning och väl utvecklad skolsamverkan är därmed förutsättningar för framstående utbildning. Genom utbildningen ska läroarstudenterna erövra förmåga att möta alla barns och elevers behov och entusiasmera dem för lärande. Studenterna tillägnar sig beredskap att möta yrkeslivets delvis ännu okända utmaningar genom förmåga att söka, värdera och transformera ny kunskap.

Studenter, alumner, lärare, forskare och skolpartners känner engagemang för, stolthet över och delaktighet i Karlstads universitets läroarutbildning.

1. Allmänna grundläggande principer

Läroarutbildning och den forskning som stödjer läroarutbildningen berör stora delar av universitetets verksamhet, men involverar också skolhuvudmän och skolverksamma lärare samt inte minst läroarstudenter. Läroarutbildningen regleras av [Högskoleförordningens examensordning](#) och [Förordning \(2021:1335\) om utbildning till lärare och förskollärare](#). Kraven på läroarutbildningen förändras med samhällets utveckling. Samtidigt är läroarutbildning extremt långsiktig, i och med att de studenter som nu genomgår läroarutbildning kommer att utbilda elever som kommer att vara yrkesverksamma om ett sekel. Läroarutbildningen måste därför grundas i en kvalitetskultur präglad av öppenhet, delaktighet, faktabaserade beslut, systematiskt kvalitetsarbete och kontinuerlig utveckling. Det krävs ansvarsfördelning samt engagemang från alla aktörer att säkra och utveckla läroarutbildningens kvalitet.

För kontinuerlig kvalitetsutveckling behövs både övergripande ställningstaganden och specifika riktlinjer och mallar. Läroarutbildningens rutiner måste också harmoniera med de som gäller i fakulteterna. I dokumentet hänvisas till de gällande riktlinjer, rutiner och mallar som vägleder och ger formerna för läroarutbildningens kvalitetsarbete. Syftet med dokumentet är att sammanfatta och synliggöra kvalitetssäkringsarbetet inom läroarprogrammen, LUN och dess stödorgan för enskilda medarbetare, studenter och samarbetspartners inom och utom universitet.

Läroarutbildningens kvalitetsarbete kan beskrivas som ett ramverk inom vilket det ingår ett flertal olika delprocesser, för vilka såväl LUN, fakulteterna som de centrala stödfunktionerna har ansvar. Kvalitetssäkringen består av systematiska aktiviteter för att

¹ [Kvalitetssystem för fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap](#); [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#). Tillämpning vid Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

avläsa och analysera verksamheten i förbättringssyfte. Detta sker genom kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning, för att kunna avgöra om givna intentioner uppfyllts, samt åtgärder och utvärdering av deras effekt. Vilka data som samlas in beror på syftet med uppföljningen

2. Organisation

Följande avsnitt visar hur det kvalitetsarbete som LUN ansvarar för organiseras och hur det samverkar med kvalitetsarbetet på fakulteterna, inom de centrala stödfunktionerna och på universitetsövergripande nivå.

2.1 Ansvars- och rollfördelning

Läroarutbildningens plats i Karlstads universitets organisation framgår av [Arbetsordning vid Karlstads universitet](#). Läroarutbildningen vid Karlstads universitet finns i en matrisorganisation, med en läroarutbildningsnämnd. Detta innebär att LUN har kvalitetsansvar för läroarutbildningsprogrammen, medan fakulteterna ansvarar för kursernas bemaning, och genomförande samt utgör administrativ hemvist för deltagande lärare. LUN stödjer läroarutbildningsanknuten forskning som bedrivs inom fakulteterna samt genomför kontinuerlig uppföljning.

2.1.1 Dekan och vice ordförande i LUN

Läroarutbildningens verksamhet leds av dekan, som är ordförande i LUN. Dekan har det yttersta ansvaret för läroarutbildningen, dess kvalitet, utveckling och forskningsförankring.

Vice ordförande i LUN arbetar på delegation av dekan och är dekans ställföreträdare.

Ansvarsområdet regleras i [Arbetsordning för fakultetsnämnder, läroarutbildningsnämnden samt fakulteternas organisation](#) och motsvarar det som gäller för dekan och prodekan inom fakulteterna, fast med de begränsningar som gäller för LUN:s ansvarsområde.

2.1.2 Läroarutbildningsnämnden (LUN)

LUN har det övergripande ansvaret för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av läroarutbildning i samverkan med skolväsendet. LUN ger uppdrag till fakulteterna om utförande av moment i läroarutbildningsprogrammen. LUN ansvarar även för att stödja och följa upp läroarutbildningsanknuten forskning. LUN:s ansvarsområde och organisation regleras av [Arbetsordning för fakultetsnämnder, läroarutbildningsnämnden samt fakulteternas organisation](#). LUN arbetar på uppdrag av rektor och har ett övergripande ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av innehållet i kurser och program på grundnivå och avancerad nivå inom läroarutbildningen. LUN beslutar även om dimensionering av programtillfällen. LUN ansvarar även för att stödja forskning med inriktning som har relevans för läroarutbildningen i syfte att utveckla forskningsmiljö och forskningsförankra läroarutbildningen. Nämnden ska även stödja läroarutbildningsanknuten utbildning på forskarnivå. Det är dock fakulteternas ansvar att bland annat anta och examinera doktorander, svara för handledning, följa upp studieplaner, genomföra forskarutbildningskurser samt kvalitetssäkra forskarutbildningsämnen. LUN har också ett övergripande ansvar för den pedagogiska utvecklingen inom ansvarsområdet.

Som beredande organ har LUN ett Utbildningsutskott och ett Forskningsutskott med ansvar att stödja nämnden i frågor som gäller utveckling och kvalitetssäkring av läroar-

utbildning respektive lärarutbildningsanknuten forskning. För beredning av utbildningsplaner samt beredning och beslut om kursplaner finns en kursplanegrupp.

I LUN, dess beredande organ och de arbetsgrupper nämnden tillsätter ska det alltid finnas representation av studenter eller doktorander som tillsätts av studentkåren respektive dess doktorandsektion.

2.1.3 Lärarutbildningens kansli

Administrativt stöd till lärarutbildningen tillhandahålls av Lärarutbildningens kansli organiseras under Centrala stödfunktioner.

Enheten ska ge stöd till dekan, LUN, utbildningsprogram, institutioner, lärare och studenter. Kansliet ger beredande och verkställande stöd till LUN och dess beredande organ, genomför utrednings- och utvecklingsarbete samt tar fram underlag för kvalitetsuppföljning. Kansliet bistår programledarna och programråden i kvalitetsutvecklande arbete inom lärarutbildningsprogrammen samt är administrativt stöd till programråd. Kansliet ansvarar för studenters placering i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt organiserar utveckling av övningsskolor.

Till kansliet räknas även Regionalt utvecklingscentrum för skola (RUC), som är ett formaliserat nätverk mellan Karlstads universitet och samverkanskommunerna i regionen. Nätverkets syfte är att genom gemensam verksamhet utveckla och fördjupa det för parterna angelägna arbetet med skolutveckling, lärarutbildning och forskning.

Lärarutbildningens kansli leds av en administrativ chef som har ansvar för personal och arbetsmiljö samt för att leda verksamheten vid avdelningen så att dess uppgifter fullgörs på ett effektivt sätt. Chefen ansvarar för beredning av ärenden till LUN samt det operativa ansvaret för att tagna beslut verkställs och följs upp och att ärenden från nämnden till rektor bereds. Via det universitetsgemensamma verksamhetsplaneringssystemet Stratsys redovisar chefen hur LUN och kansliet arbetar mot universitetets mål, se vidare i avsnittet *2.2 Kvalitetsstyrning: Planering och uppdrag*.

2.1.4 Programledare och programråd

Varje utbildningsprogram har en programledare. Uppdraget utgår från [Riktlinjer för programledaruppdrag](#) och regleras för lärarutbildningens programledare av [dekanbeslut 13/23 Programledares uppdrag](#). Arbetsuppgifterna gäller oavsett program, men kan specificeras ytterligare beroende på programmets karaktär. I programledares uppdrag ligger att säkerställa att programmet håller hög kvalitet, vid behov vidareutveckla programmet samt följa utvecklingen inom programmets område nationellt och internationellt. Det ligger i programledarens uppgift att årligen göra kursbeställningar till varje programtillfälle. Programledare ansvarar för programinformation till studenter. I programledarens uppdrag ingår att genomföra programvärderingar, delta aktivt i kvalitetsuppföljningar av programmet samt ta del av och analysera resultaten av kursanalyser och alumnundersökningar. Vidare ingår i programledarens uppdrag att hålla sig uppdaterad om regler och villkor inom högre utbildning och om utvecklingen inom relevant arbetsmarknad.

Programledaren ansvarar vidare för att leda det till programmet knutna programrådet, vars uppgift är att verka för kvalitetsutveckling av programmet samt vara ett stöd vid programledarens arbete med följande kvalitetsfrågor. Programrådets uppdrag gäller bland annat översyn av lärarprogrammets struktur och innehåll, programuppföljningar med studenter och lärare, uppföljning och vid behov initiering av kursutveckling samt uppföljning av vidtagna åtgärder. Programråden rapporterar till Utbildningsutskottet via programledarna. Uppdrag och programrådets sammansättning beskrivs i

Organisation och ansvarsfördelning samt riktlinjer för programråden inom lärarutbildningen.

2.1.5 Forskningscentrum

Forskningscentrum är en form för fastare organisering av forskargrupperingar utöver de som utgörs av ämnen och institutioner. Ett forskningscentrum ska bedriva forskningsverksamhet och därmed sammanhängande aktiviteter som utvärderingar och utredningar inom ett flerdisciplinärt och tematiskt område. Varje forskningscentrum har en värd fakultet. Centret placeras organisatoriskt direkt under dekanen vid värd fakulteten. Även LUN kan agera värd fakultet. Uppgifter och organisation för forskningscentra regleras av [Arbetsordning för forskningscentrum](#).

Bland universitetets forskningscentra finns fyra som har inriktning mot lärarutbildningen – Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik (CSD), Centrum för språk- och litteraturredaktik (CSL) och Science, Mathematics, Engineering Education (SMEER) samt Utbildnings- och idrottsvetenskapliga studier av Barn och Barndom (UBB). Inget av dessa forskningscentra har LUN som värd fakultet, men de får en stor del av interna forskningsmedel från LUN, varför nämnden har huvudansvar att utvärdera verksamheten.

2.2 Kvalitetsstyrning: Planering, uppdrag och information

Lärarutbildningens verksamhetsuppdrag utformas i enlighet med universitets strategiska plan, universitets regleringsbrev samt utfall och lärdomar från tidigare verksamhet. Verksamhetsuppgifterna beslutas av rektor efter genomförd verksamhetsdialog.

Lärarutbildningens verksamhet styrs vidare efter [Utbildnings- och forskningsstrategi för lärarutbildningen och lärarutbildningsnämnden vid Karlstads universitet 2024-2026](#). Strategin operationaliseras i årliga verksamhetsplaner som följs upp i verksamhetsberättelser. Lärarutbildningens kansli har särskild verksamhetsplanering som den administrativa chefen ansvarar för. Lärarutbildningens kansli bereder verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning och LUN beslutar. Beslutade aktiviteter förs därefter in i och följs upp med stöd av det universitetsgemensamma verktyget Stratsys.

Även lärarprogrammen och forskningscentren skriver verksamhetsberättelser som utgör grund för LUN:s kontinuerliga uppföljning av utbildning och forskning.

3. Personal och rekrytering (ESG 1.5)²

I dekanens uppdrag ingår inget personalansvar. Arbetsgivaransvar för lärare vilar på fakulteterna som också ansvarar för rekrytering. LUN ansvarar för att följa upp att det finns tillräcklig vetenskaplig och professionsinriktad lärarkompetens för att genomföra lärarutbildningarna med hög kvalitet samt att stötta fakulteterna i att utveckla lärarkompetensen. Följande avsnitt har till syfte att synliggöra processerna för bemanning av LUN och dess beredande organ samt kompetensutveckling för uppdragen.

3.1 Kompetenskrav och rekrytering till uppdrag

3.1.1 Dekan och vice ordförande

Dekan och vice ordförande för nämnden utses av rektor efter att en rekryteringsgrupp

² ESG står för [European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area](#) är principer för kvalitetssäkring av högre utbildning inom Europa.

utsedd av rektor samt kollegiala hörandegrupper intervjuat och valt ut kandidater, följt av en valprocess. Dekan och vice ordförande ska lägst ha avlagt doktorsexamen, men bör ha docentkompetens. Mandatperioden för dekan och vice ordförande är fyra år.

3.1.2 Ledamöter i lärarutbildningsnämnd och dess beredande organ

Ordförande för LUN är dekan som tillsammans med vice ordförande leder nämnden.

Ledamöter i LUN utses enligt nedan:

- Sex lärarrepresentanter väljs av samtliga anställda verksamma inom lärarutbildningen. Minst fyra ska vara vetenskapligt eller konstnärligt kompetenta, det vill säga professor eller lärare med anställning som kräver doktorsexamen eller motsvarande vetenskaplig eller konstnärlig kompetens. Mandatperioden är tre år.
- Två externa ledamöter utses av rektor på förslag av LUN. Mandatperioden är tre år.
- Tre studentrepresentanter och en doktorandrepresentant utses av den sammanslutning som erhållit kårstatus. Mandatperioden är ett år (läsåår).

Med närvaro- och yttranderätt medverkar följande i nämndens sammanträden:

- Två företrädare för administrativ och teknisk personal väljs av samtliga anställda knutna till lärarutbildningen. Mandatperioden är tre år.
- Två företrädare för de anställda väljs av den eller de arbetstagarorganisationer som är företrädade hos myndigheten. Mandatperioden är ett år (läsåår).

Utbildningsutskottet leds av viceordförande för LUN. Lärarutbildningens programledare, projektledare för VAL och vetenskapligt programledarstöd är ledamöter. I utskottet ingår även en lärarrepresentant som utses bland LUN:s ledamöter, samt de studentrepresentanter som är ledamöter i LUN. En studie- och yrkesvägledare ingår med närvaro och yttranderätt.

Forskningsutskottet leds av dekan för LUN. Företrädare för de forskningscentra som LUN stödjer är ledamöter. En lärarrepresentant som utses bland LUN:s vetenskapligt meriterade ledamöter och doktorandrepresentanten i LUN är ledamöter.

Utskottet har rätt att adjungera ytterligare ledamöter.

Kursplanegruppen leds av en utbildningssamordnare från Lärarutbildningens kansli och sammansätts av tre lärarrepresentanter utsedda av LUN och en studentrepresentant utses av den sammanslutning som erhållit kårstatus.

Mandatperioderna för lärarrepresentanter i beredande organ är tre år, för student- och doktorandrepresentanter ett år.

3.1.3 Programledare och programråd

Programledare arbetar på uppdrag av LUN och utses av dekan. Samtliga programledaruppdrag ska utlysas internt inom universitetet. Mandatperioden är normalt tre år och uppdragets omfattning beslutas av dekan.

Programråden sammansätts av lärarrepresentanter tillsatta årligen genom dekanbeslut. Lärarrepresentanter föreslås av prefekter i samråd med programledare som också bereder förslagen. Studentrepresentanter utses av den sammanslutning som erhållit kårstatus.

3.2 Kompetensutveckling

Ansvar för kompetensutveckling för lärarutbildare vilar på fakulteterna, genom att det upprättas en individuell kompetensutvecklingsplan (IKP) i samband med medarbetarsamtal. LUN stödjer kompetensutveckling med olika aktiviteter för att informera och fortbilda lärarutbildare, såväl lärarprogrammens interna som programövergripande såsom lärarutbildardagar. Kompetensutveckling för lärarutbildare samt lärare i förskolan och skolan genomförs i RUC:s regi. Särskilda kompetensutvecklingssatsningar genomförs i samverkan med fakulteterna kring viktiga utvecklingsområden.

Ledamöter i LUN får introduktionsutbildning. Introduktion av studentledamöter sker även i studentkårens regi. Nämndledamöterna inbjuds till seminarier kring viktiga utvecklingsfrågor.

Programledare genomgår introduktion till uppdraget och har årligen uppföljningsamtal med kanslichef som återrapporterar till dekan. I dessa samtal kan kompetensutvecklingsbehov identifieras och plan för genomförande av kompetensutveckling upprättas. Programledare ansvarar för att informera ledamöter i programråden om uppdragets innebörd och annat som har betydelse för uppdragets genomförande.

4. Kvalitetsarbete och kvalitetsutveckling

I enlighet med [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#), bedrivs LUN:s kvalitetsarbete systematiskt och kontinuerligt i Plan > Do > Check > Act (PDCA)³ cykler. Detta sker i fortlöpande, i regel årligen genom kontinuerlig uppföljning samt periodiskt genom återkommande granskning.

4.1 Kvalitetsarbete i lärarutbildningarna

4.1.1 Utformning och inrättande av utbildningar (ESG 1.2)

Lärarutbildningar faller inte inom universitetets generella tillstånd att utfärda examina på grund- och avancerad och forskarnivå, utan för dessa examenstillstånd måste prövning av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ske i varje enskilt fall. Krav och kriterier framgår av UKÄ:s hemsida. Den interna processen initieras av LUN och genomförs med stöd av kansliet och i samverkan med berörda fakultetsledningar och institutioner. Dekan tillser att det finns en projektledare, tillika kontaktperson med UKÄ, och en arbetsgrupp som utvecklar ansökan, utbildnings- och kursplaner. Rektor fattar beslut om ansökan ska skickas till UKÄ. Inför intervjuer med UKÄ:s bedömargrupp ska berörda få nödvändig förberedelse.

4.1.1.1 Huvudområde

Lärarutbildningens kurser ingår inte i huvudområden, utöver vissa ämneskurser i ämneslärarprogrammet. Examensarbetskurser från lärarutbildningar är inte huvudområdesmärkta och generella examina utfärdas därför normalt inte parallellt med lärar-examina. Utbildningsprogram som leder till generell examen på avancerad nivå finns speciellt utformade vid Karlstads universitet för att komplettera lärarutbildning och, i

³ PDCA är ett etablerat verktyg för kvalitetsarbete och är en av grunderna i ISO-standarderna (International Organisation for Standardisation) för kvalitetsledningssystem. PDCA används i kvalitetsarbetet för att definiera, implementera och kontrollera åtgärder och förbättringar i syfte att uppnå kontinuerliga förbättringar. PDCA cykler tillämpas på alla nivåer inom organisationen, från strategiska processer till löpandet operativa aktiviteter.

de fall lärarexamen är på grundnivå, ge behörighet till forskarstudier. Huvudområden för dessa finns inrättade under fakulteterna.

4.1.1.2 Utbildningsprogram

Utbildningsprogram inrättas och avvecklas av rektor efter beredning i utbildningsutskott och LUN enligt [Riktlinjer för inrättande och avveckling av program vid Karlstads universitet](#). Inrättande av lärarprogram kräver examenstillstånd utfärdat av UKA (se 4.2.1).

4.1.1.3 Lärarutbildningars uppbyggnad

Förskollärary- eller lärarexamen ska enligt [Förordning om utbildning till lärare och förskollärare](#) innefatta tre delar: utbildningsvetenskaplig kärna, 60 högskolepoäng, och verksamhetsförlagd utbildning (VFU), 30 högskolepoäng samt ämnesstudier, med inriktning och omfattning (90 - 220 högskolepoäng) beroende på examen. Struktur och utformning av utbildningsprogram som leder till förskollärary- eller lärarexamen bestäms i utbildningsplanen.

Vid Karlstads universitet erbjuds lärarprogrammen såväl vid campus som med olika distansmöjligheter, antingen nätbaserat eller vid campus lärcentra, vilket innebär att studierna huvudsakligen bedrivs vid olika lärcentra. De institutioner som ger kurser ansvarar för att campus- och distansutbildning är likvärdig.

4.1.1.4 Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

VFU regleras genom [Regler för verksamhetsförlagd utbildning \(VFU\) inom lärarutbildningen vid Karlstads universitet](#). VFU genomförs på helfart och dagtid i skolverksamheten under totalt 20 veckor. Karlstads universitet har VFU-avtal med ett sextiototal kommuner i mellersta och södra Sverige och garanterar VFU-placering i ett partnerområde eller övningskoleområde i någon av dessa kommuner. Studenten ska om möjligt tillhöra samma partnerområde/övningskoleområde under hela utbildningstiden.

VFU inom förskollärary-, grundlärary- och ämnesläraryprogrammen på campus och campus lärcentra ska som regel vara förlagd till övningsförskolor eller övningskolor. Det ställs särskilda krav på dessa, bland annat koncentration av studenter och att samtliga lärare ska genomgå handledarutbildning.

4.1.1.5 Utbildningsplan

Utbildningsplan ska finnas för varje program. Utbildningsplaner fastställs av LUN. I utbildningsplanen ska följande anges: de kurser som programmet omfattar, kraven på särskild behörighet och övriga föreskrifter som behövs. Av utbildningsplanen ska även utbildningens mål som utgörs dels av de nationella mål som ska uppnås för aktuell examen, dels av de lokala mål som finns för programmet framgå. Vid behov av utveckling eller revidering av utbildningsplan tas kontakt med lärarutbildningens kansli för vägledning.

4.1.1.6 Utbildningsmatris

En utbildningsmatris ska finnas upprättad och uppdaterad för varje program. Matrisen beskriver bland annat vilka lärandemål i programmets kursplaner som bidrar till uppfyllelsen av utbildningens examensmål.

4.1.1.7 Kurser på grundnivå och avancerad nivå

Kurser på grundnivå och avancerad nivå inrättas och avvecklas av kursplanegruppen. Vid inrättande av kurs ska en värdering kring behoven av kursen och

tillgängliga resurser göras. Kurser inrättas genom kursplaneverktyget i ÖKA-kurs. Anvisningar vid inrättande av kurs framgår av dokumentet [Anvisning vid inrättande av kurs på grundnivå och avancerad nivå](#). Avveckling av kurs sker enligt [Generella rutiner för avveckling av kurser och program](#) via blanketten [Beslut om avveckling av kurs](#).

4.1.1.8 Kursplaner

Kursplan ska finnas för varje kurs på grundnivå och avancerad nivå. Kursplaner fastställs av kursplanegruppen. Kurser som går på höstterminen ska vara fastställda senast den 15 mars och för vårterminens kurser gäller senast den 15 september. Ett fastställande av kursplan (och litteraturlista) ska alltid föregås av en belysning av kraven i HL 1 kap 8§. Kursplaner utformas, granskas, fastställs och publiceras genom kursplaneverktyget i ÖKA-kurs. Kursplanens utformning framgår av dokumentet [Anvisning vid skrivande av kursplaner på grundnivå och avancerad nivå](#). Mer information om utformning av kursplaner finns på intranätsidan [Kursplaner och litteraturlistor](#).

4.1.1.9 Litteraturlistor

Litteraturlista ska finnas för varje kurs. Litteraturlistan är formellt sett en bilaga till kursplan och fastställs tillsammans med denna. Revidering kan ske utan samtidig förändring av kursplanen. Litteraturlista ska finnas tillgänglig på universitetets webbplats, på svenska och engelska, senast 6 veckor före kursstart. Litteraturlistor, både nya och reviderade, hanteras via ÖKA-kurs.

4.1.2 Utbud och dimensionering

Läro- och utbildningskansliet tar efter dialog med programledare fram förslag på antalet utbildningsplatser i läroprogrammen för nästnåsta läsår samt reviderat antal för kommande läsår. Planeringstalen beslutas av LUN. Planeringen grundas på uppgifter kring söktryck, genomströmning, uttagna examina, läroresurser och arbetsmarknad. Inför läsåret sker dialog med avdelningen för ekonomi och planering, rektor och fakulteternas dekaner. Antagningstal till programtillfällen bestäms av chefen för Läro- och utbildningskansliet efter dialog med programledare och berörda studierektorer på institutionerna.

4.1.3 Antagning och tillgodoräknande (ESG 1.4)

Antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå beslutas av Avdelning för utbildningsstöd. Behörighetskrav till läro- och utbildningskurser och -program beslutas av kursplanegruppen respektive LUN i samarbete med Avdelning för utbildningsstöd. Krav och kriterier för antagning framgår av gällande [Antagningsordning för Karlstads universitet](#). Universitets- och högskolerådet (UHR) kan om det finns särskilda skäl medge att ett lärosäte får använda andra behörighetskrav och urvalsformer än de som följer av Högskoleförordningen (HF). Sådan ansökan bereds på läro- och utbildningskansliet. Beslut om att skicka ansökan till UHR fattas av rektor.

Student äger enligt högskoleförordningen efter prövning rätt att tillgodoräkna sig tidigare studier. Ordningen för tillgodoräknanden beskrivs i [Regler och riktlinjer för tillgodoräknande på grund- och avancerad nivå](#).

Tillgodoräknande av hel och del av kurs beslutas av examinator inom berört ämne, medan ersättande av kurs inom program beslutas av programledare.

Tillgodoräknande av generella högskolepoäng från utlandsstudier beslutas av Avdelning för utbildningsstöd.

4.1.4 Läranderesurser och studentstöd (ESG 1.6)

Det stöd för studierna som universitetet tillhandahåller sammanfattas i [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#).

4.1.5 Kontinuerlig uppföljning (ESG 1.9)

Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av lärarutbildningsprogrammen och deras kurser sker för att ta tillvara studentens och lärares erfarenheter för att säkerställa utbildningars kvalitet samt för att få fram informationsunderlag som kan ligga till grund för utveckling av utbildningarna. Programråden har ett särskilt ansvar för denna uppföljning.

Samråd sker mellan ledningarna för LUN och de institutioner som ansvarar för kurser i lärarutbildningen. Bland annat behandlas utfall av kursutvärderingar, implementering av beslut fattade av LUN i lärarutbildningens kurser samt förutsättningar att genomföra kurserna.

4.1.5.1 Uppföljning av utbudsbeslut Uppföljning av LUN:s utbildningsutbud sker i återkommande verksamhetsdialoger mellan rektor och fakulteter och LUN ska utbildningsutbudet också baseras på vissa universitetsgemensamma kvalitetsindikatorer. Detta avser att säkra mått av bredd, likvärdighet och transparens i bedömningar och beslut om utbud. Uppföljning inkluderar samhällsbehov och arbetsmarknad, lärarkapacitet, forskningsanknytning, tidigare utvärderingar och åtgärder, utbildningens dimensionering under kommande terminer samt övriga beslut av relevans.

4.1.5.2 Uppföljning av lärarresurs Lärarutbildningens kansli ansvarar för att var tredje sammanställa underlag om andelen disputerade lärare i genomförda kurser för uppföljning av att utbildningarna bemannas av minst 50 procent disputerade lärare och av lärare med professionskompetens.

4.1.5.3 Kursutvärdering Kursutvärdering för kurs på grundnivå och avancerad nivå genomförs i samband med att ett kurstillfälle avslutas. Det är kursansvarig lärare, i samarbete med eventuellt arbetslag, som ansvarar för att genomföra enkät, sammanställa och analysera resultat samt för att publicera sammanställning och analys.

Uppföljning av kurser görs med hjälp av universitetsgemensamt digitaliserat system för inhämtning och analys av studenternas synpunkter ([RB84/23](#)). En webbenkät med standardfrågor kan kompletteras med kursspecifika frågor. Annan form av dokumentation av studentsynpunkter bör även ske, särskilt om svarsfrekvensen på kursenkäterna erfarenhetsmässigt är låg. Resultaten redovisas som kursanalyser, som publiceras på kursens presentationssida på www.kau.se samt på kurssidor på universitetets lärplattform Canvas.

Genomförande, uppföljning och återkoppling av kursutvärdering sker på institutionsnivå. Uppföljning av kursanalyser på programnivå sker inom lärarutbildningen inom programråden. Programledare ansvarar för att föra frågor om kvalitetsutveckling till kursledare, prefekt eller Utbildningsutskottet beroende på frågornas natur.

4.1.5.4 Programutvärdering Programutvärdering genomförs i samband med att programtillfälle avslutas med stöd av ett automatiskt systemstöd. Programledaren ansvarar för att genomföra enkät, sammanställa och analysera resultat samt pub-

licera sammanställning och analys. Programrådet följer upp programutvärderingarna efter att programanalysen publicerats. Publicerad sammanställning och analys nås av studenter och presumtiva studenter via programmets [presentations-sida](#). Programanalysen skickas även som automatgenererade epostmeddelanden till kvalitetsansvarig och chef på lärarutbildningens kansli samt LUN:s dekan.

4.1.5.5 Alumniuppföljning Alumner med lärarexamen följs upp med stöd av den nationella alumnundersökningen, som genomförs av SCB som en enkätundersökning på uppdrag av de universitet och högskolor som bedriver lärarutbildning. Undersökningen genomförs vart annat år och riktar sig till dem som tagit lärarexamen 2-4 år före undersökningstillfället. Lärarutbildningens kansli ansvarar för att sammanställa data för Karlstads universitets lärarutbildning till LUN och programledarna för eventuella åtgärder.

4.1.5.6 Uppföljning av lärarutbildningsprogram Programledare har i uppdrag att årligen skriva verksamhetsberättelse för program för föregående läsår enligt en fastställd mall⁴. Verksamhetsberättelserna behandlas på programråd och sammanställs av Lärarutbildningens kansli för att kunna behandlas i Utbildningsutskottet och LUN. Återkoppling ges i kvalitetsutvecklande syfte till programledarna. Verksamhetsberättelserna kan även bilda underlag för LUN att initiera kvalitetsutvecklade arbete.

4.1.6 Regelbunden granskning (ESG 1.9 och 1.10)

Kvalitetssäkring av lärarutbildningar sker genom regelbunden extern granskning enligt de rutiner som beskrivs i [Sammanhållet kvalitetssystem vid Karlstads universitet](#). Regelbunden granskning sker i samverkan med Mittuniversitetet och Linnéuniversitet ([Trekloversamarbetet](#)). De utvärderingskriterier som används bygger på högskolelag och högskoleförordning och de ESG-standarder som är relevanta för utbildningsutvärdering. Granskningarna har som uttalat syfte att vara både kontrollerande och utvecklande. De åtgärder som vidtas med ledning av rapporten rapporteras till den gemensamma ledningsgruppen för Trekloversamarbetet, som sedan återkopplar till berörd rektor.

De utbildningar som ingår i de utbildningsutvärderingar som UKÄ genomför undantas från att granskas inom Trekloversamarbetet. I de fall utbildningar i UKÄ-granskningen ges omdömet ifrågasatt kvalitet ska åtgärder vidtas och en åtgärdsredovisning skrivas och lämnas till UKÄ efter ett år. Även i de fall utbildningar bedöms hålla hög kvalitet ska dock åtgärder vidtas med hänsyn till synpunkter i utlåtandena och rapporteras till LUN.

4.1.7 Studentcentrerat lärande, undervisning och bedömning (ESG 1.3)

Studentcentrerat lärande, undervisning och bedömning innebär en utbildning där studenten är aktiv och delaktig i sitt lärande. För att det ska ske krävs kompetens hos lärarna att genom sin undervisning och bedömning skapa förutsättningar för studenterna att bli självständiga och aktiva. Det krävs också stödsystem som skapar tillgängliga studier för alla studenter. Studenternas lärande stöds av den undervisning som anordnas av universitetet och säkerställs genom examination. Konstruktiv länkning är en del av stödet för studenternas ansvarstagande för sitt lärande och för utveckling av undervisning och examination.

Konstruktiv länkning innebär tydligt uttryckta relationer mellan mål, undervisning och

⁴ Fastställd av [LUN 2022-04-21, § 17](#), reviderad av [Utbildningsrådet 2024-09-20, § 9](#).

examination i kursplaner och andra styrdokument. Varierade undervisnings- och examinationsformer används för att stödja lärandemålets uppfyllelse. Relationen mellan examensmål och lärandemål ska analyseras med stöd av utbildningsmatriser. Lärandemålets relation till innehåll och examinationsformer beaktas av kursplanegruppen vid fastställandet av kursplaner. Programråden ansvarar för att konstruktiv länkning är väl utvecklad i lärarprogrammets kurser.

Studentinflytande är en viktig del av studentcentrerat lärande. Studentinflytande för lärarstudenter uttrycks bland annat genom att de ska kunna påverka sin egen och kommande studenter utbildning i kurs- och programutvärderingar (4.2.4.2, 4.2.4.3) samt genom representation i programråd (2.1.4) och i alla beslutande och beredande organ som hör till lärarutbildningen. Studentrepresentanter utses av den sammanslutning som erhållit kårstatus.

För undervisning och examination i utbildning på grundnivå och avancerad nivå regleras studenternas rättigheter och skyldigheter, liksom universitetets åtaganden, i dokumentet [Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå](#).

4.1.8 Informationshantering (ESG 1.7)

Insamling och sammanställning av information för planering och styrning av lärarutbildningarna sker dels genom utdelade verksamhetsuppdrag med tillhörande uppföljning, se 2.2, dels genom underlag inför utbudsbeslut, se 4.2.4.6. Underlag fås även genom de utvärderingar som genomförs under studentens studietid, se 4.2.4 och 4.2.5.

4.1.9 Information till allmänheten (ESG 1.8)

Programledaren ansvarar för att informationen om det egna programmet är uppdaterad.

4.2 Lärarutbildningens stödfunktioner

LUN:s stödsystem finns samlat inom lärarutbildningens kansli. Kansliet bereder och genomför dels självständigt, dels tillsammans med övriga centrala stödfunktionerna kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning av kvaliteten i sitt arbete.

4.2.1 Kontinuerlig uppföljning

Kansliets arbete granskas inom ramen för verksamhetsuppföljningen vid Karlstads universitet inom LUN:s ansvarsområde. Kansliet ansvarar för att verkställa LUN:s verksamhetsplan. Kansliets verksamhetsplan omfattar de uppdrag det har, arbetet med kvalitetsförbättringar samt jämställdhets-, internationaliserings- och miljöaspekter. RUC har en separat verksamhetsplan och verksamhetsuppföljning i relation till uppdragsgivarna. På ett kontinuerligt och systematiskt sätt identifierar kansliet verksamhetens behov via olika typer av undersökningar. Förbättringsbehov identifieras också av universitetets internrevisor som lämnar sina rapporter till styrelsen. Kansliet medverkar i olika universitetsövergripande arbetsgrupper som ger återkoppling till det kontinuerliga kvalitetsarbetet.

4.2.2 Återkommande granskning

Återkommande granskning syftar främst till att bedöma befintlig prestationsnivå och förutsättningar för kvalitetsutveckling. Målet är att bidra till utveckling och förnyelse. De processer som lärarutbildningens kansli ansvarar för granskas externt återkommande externa granskningar som genomförs av bland andra Riksrevisionen samt i UKÄ:s juridiska tillsyn, dels de lagstadgade interna revisioner som myndigheten är

ålagd såsom ekonomisk revision och miljörevision.

4.3 Kvalitetsarbete inom forskning

4.3.1 Kontinuerlig uppföljning

De forskningscentra som LUN finansierar inom ramen för forskningsbudgeten skriver verksamhetsberättelser enligt en given [mall](#). Dessa används i det interna för uppföljning i relation till forskningscentrets fleråriga forskningsplan. Verksamhetsberättelserna föreläggs LUN och utgör underlag för verksamhetsdialoger som bland annat berör forskningens bidrag till uppfyllelsen av [Utbildnings- och forskningsstrategi för lärarutbildningen och lärarutbildningsnämnden vid Karlstads universitet 2024-2026](#). Sammanställning av verksamhetsberättelser används även som underlag i kommande budgetprocess.

LUN:s finansiering av forskningscentren kännetecknas av långsiktighet. Huvuddelen av medlen utdelas som ett fast belopp. En del av forskningsmedlen utgörs av medel som fördelas efter prestation.

Forskningscentren bestämmer över den interna fördelningen av de forskningsmedel som tilldelas ur LUN:s forskningsbudget, men forskningsaktiviteten utvärderas årligen i efterhand utifrån verksamhetsberättelser. Utvärderingen styr de prestationsrelaterade medlen genom nyckeltal för publicering, externa forskningsansökningar och erhållna externa forskningsmedel samt deltagande av finansierade lärare i lärarutbildningen.

Uppföljning görs även av de medel i forskningsbudgeten som faller utanför forskningscentrens tilldelning. Slutrapporter för ettåriga projekt föreläggs LUN för analys, medan längre åtaganden rapporteras fortlöpande.

4.3.2 Återkommande granskning

Återkommande granskning av de forskningscentra som LUN finansierar sker inom ramen för den universitetsövergripande granskningen av forskningsmiljöer. Se vidare i dokumentet [Handläggningsordning för återkommande granskning av forskning vid Karlstads universitet](#).